

Świadczenia na rzecz rodziny wypłacane obywatelom Ukrainy w 2022 r.

28.09.2023 r.

130,5 mln zł

przeznaczono na wsparcie obywateli Ukrainy w formie świadczeń rodzinnych

W 2022 r. na wsparcie obywateli Ukrainy w formie świadczeń rodzinnych przeznaczono 130,5 mln zł, co stanowiło 1,1% ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych zarówno obywatelom Polski jak też obywatelom Ukrainy. Na wypłatę zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zostało przekazane 64,4%. Wypłacono także kapitał opiekuńczy w kwocie 97,2 mln zł, a w ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na świadczenie wychowawcze przeznaczono 1737,1 mln zł.

Mieszkańcy Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583) – są uprawnieni do korzystania z realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych (odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”).

Źródło danych niniejszego opracowania stanowią zbiory Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych, sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji świadczeń rodzinnych) oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS KSI 08).

Świadczenia rodzinne

W 2022 r. obywatele Ukrainy złożyli na terenie Polski 102,9 tys. wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych. Najwięcej wniosków zostało złożonych województwie małopolskim 13,7 tys., co stanowiło 13,3% wszystkich wniosków. Kolejnym pod względem liczby złożonych wniosków było województwo mazowieckie – 13,3 tys. (12,9%). Odsetek złożonych wniosków nie przekroczył 3,0% w trzech województwach: opolskim (3,0%), świętokrzyskim (2,4%) i podlaskim (2,3%).

Na koniec 2022 r. świadczenia rodzinne pobierało 20,6 tys. rodzin z Ukrainy. W porównaniu ze stanem na koniec 2 kwartału 2022 r. zaobserwowano spadek liczby rodzin o 48,9%, przy czym największy odnotowano województwie opolskim (o 65,4%), zaś najmniejszy w województwie mazowieckim (o 31,4%).

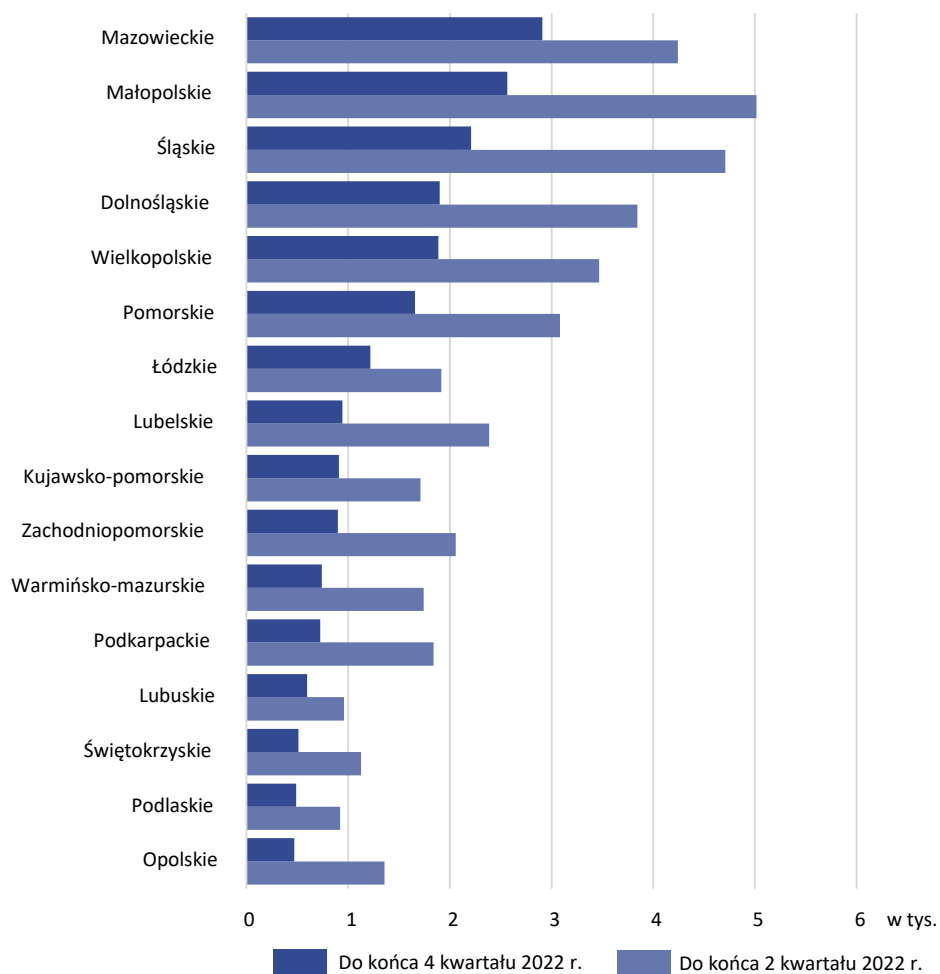
Na koniec 2022 r. najwyższy odsetek rodzin ukraińskich pobierających świadczenia rodzinne odnotowano w województwie mazowieckim (14,1%). W województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim i świętokrzyskim udział rodzin pobierających świadczenia rodzinne nie przekroczył 3,0%.

Łączna liczba opiekunów tymczasowych pobierających świadczenia rodzinne na koniec 2022 r. wyniosła 797, przy czym najwyższy odsetek zanotowano w województwie śląskim (12,9%).

Obywatele Ukrainy złożyli 102,9 tys. wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych

Na koniec 2022 r. świadczenia rodzinne pobierało 797 opiekunów tymczasowych

Wykres 1. Liczba rodzin obywateli Ukrainy pobierających świadczenia rodzinne według województw^a

a Województwa posortowano od najwyższej wartości do najniższej według danych do końca 4 kwartału 2022 r.

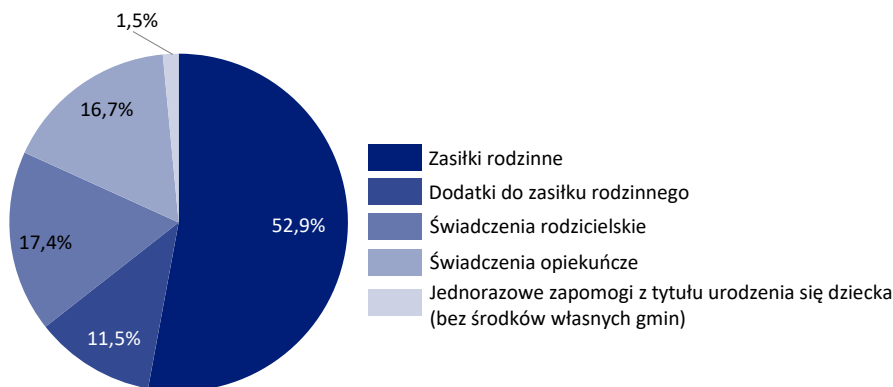
W 2022 r. obywatelom z Ukrainy wypłacono w Polsce świadczenia rodzinne w kwocie 130,5 mln zł. Największą kwotę wypłacono w województwie mazowieckim (16,8 mln zł), co stanowiło 12,9% wydatków poniesionych na ten cel w Polsce. Najmniejszą kwotę wypłacono województwie podlaskim (3,0 mln zł).

Wśród świadczeń rodzinnych wypłaconych obywatelom Ukrainy w Polsce dominowały zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, czyli świadczenia skierowane do rodzin z dziećmi. Ich wartość wyniosła 84,1 mln zł, co stanowiło 64,4% wartości świadczeń rodzinnych wypłaconych ogółem. Dzieci w wieku poniżej 18 roku życia stanowiły 99,2% ogólnej liczby dzieci, na które wypłacano zasiłki rodzinne. Świadczenia rodzicielskie stanowiły 17,4% wypłaconych świadczeń (22,6 mln zł), a świadczenia opiekuńcze, czyli skierowane do osób niepełnosprawnych 16,7% (21,8 mln zł). Najmniejszy udział w strukturze wydatków stanowiły zapomogi z tytułu urodzenia dziecka – 1,5%, tj. 1,9 mln zł.

W województwie mazowieckim wypłacono świadczenia rodzinne na kwotę 16,8 mln zł, co stanowiło 12,9% ogólnej kwoty w Polsce

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami stanowiły 64,4% świadczeń rodzinnych wypłaconym obywatelom Ukrainy

Wykres 2. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne wypłaconych obywatelom Ukrainy w 2022 r.

Świadczenia opiekuńcze stanowiły 16,7% świadczeń rodzinnych wypłaconym obywatelom Ukrainy

Głównym kryterium uprawniającym do otrzymania zasiłku rodzinnego jest posiadanie dziecka (dzieci) na utrzymaniu i przeciętny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nieprzekraczający progu dochodowego, który wynosił 674,0 zł na osobę, a jeżeli w rodzinie występuje dziecko niepełnosprawne 764,0 zł na osobę.

Tablica 1. Zasiłki rodzinne według wieku w 2022 r.

Wyszczególnienie	Wydatki		Liczba świadczeń	
	w mln zł	w %	w tys.	w %
Ogółem	69,1	100,0	593,5	100,0
w tym na dziecko w wieku:				
do ukończenia 5. roku życia	13,3	19,2	140,2	23,6
powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	55,2	79,9	448,4	75,6
powyżej 18. roku życia do ukończenia 21. roku życia	0,2	0,2	1,2	0,2
powyżej 21. roku życia do ukończenia 24. roku życia	0,5	0,7	3,7	0,6

Dzieci między 5 a 18 rokiem życia stanowiły 79,9% ogólnej liczby dzieci, na które przysługiwały zasiłki rodzinne

W 2022 r. łączna kwota wydatków na zasiłki rodzinne wyniosła 69,1 mln zł. Obywatele Ukrainy pobrali 593,5 tys. zasiłków rodzinnych, w tym na dzieci do 5. roku życia 140,2 tys. (23,6% wszystkich dzieci, na które wypłacono zasiłek rodzinny); powyżej 5. roku do ukończenia 18. roku – 448,4 tys. (75,6%); powyżej 18. roku do ukończenia 21. roku życia 1,2 tys. (0,2%); powyżej 21. roku życia do ukończenia 24. roku życia 3,7 tys. (0,6%) świadczeń. W dziewięciu województwach: lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podlaskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie wypłacono świadczenia dla osób powyżej 21. lat, a które nie ukończyły 24. roku życia.

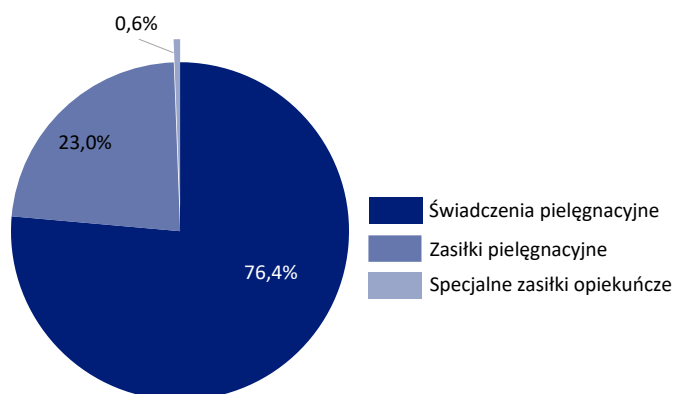
W ogólnej kwocie dodatków do zasiłku rodzinnego przeważały dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (5,4 mln zł – 35,9%), z tytułu samotnego wychowywania dziecka (4,1 mln zł – 26,9%) oraz z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (3,1 mln zł – 20,6%). Najmniej przeznaczono na dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (0,1 mln zł – 0,8%).

W 2022 r. przyznano 57,1 tys. dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, co w ogólnej liczbie przyznanych dodatków do zasiłku rodzinnego (125,3 tys.) stanowiło 45,5%.

W Polsce obywatelom Ukrainy wypłacono 31,4 tys. świadczeń opiekuńczych w łącznej kwocie 21,8 mln zł.

Ponad połowę wartości świadczeń opiekuńczych stanowiły świadczenia pielęgnacyjne (16,6 mln zł, tj. 76,4%). Zasiłków pielęgnacyjnych wypłacono w kwocie 5,0 mln zł, co stanowiło 23,0% świadczeń opiekuńczych, a specjalnych zasiłków opiekuńczych w kwocie 0,1 mln zł (0,6%).

Wykres 3. Struktura wydatków na świadczenia opiekuńcze wypłaconych obywatelom Ukrainy w 2022 r.

Na wypłatę 31,4 tys. świadczeń opiekuńczych dla obywateli Ukrainy przeznaczono 21,8 mln zł

Tablica 2. Dodatki do zasiłku rodzinnego w 2022 r.

Wyszczególnienie	Wydatki		Liczba świadczeń	
	mln zł	w %	w tys.	w %
Ogółem	15,0	100,0	125,3	100,0
Z tytułu:				
urodzenia dziecka	1,3	8,8	1,4	1,1
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0,1	0,8	0,3	0,3
samotnego wychowywania dziecka	4,1	26,9	21,1	16,9
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	0,6	4,0	5,6	4,5
rozpoczęcia roku szkolnego	3,1	20,6	33,5	26,8
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	0,5	3,0	6,2	4,9
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	5,4	35,9	57,1	45,5

Rodzinny kapitał opiekuńczy

Kolejnym świadczeniem socjalnym wypłacanym przez Polskę dla obywateli z Ukrainy był rodzinny kapitał opiekuńczy (RKO). Świadczenie to przyznawane było przez ZUS na dzieci w wieku od ukończenia 12. do 35. miesiąca życia na drugie i każde kolejne dziecko bez

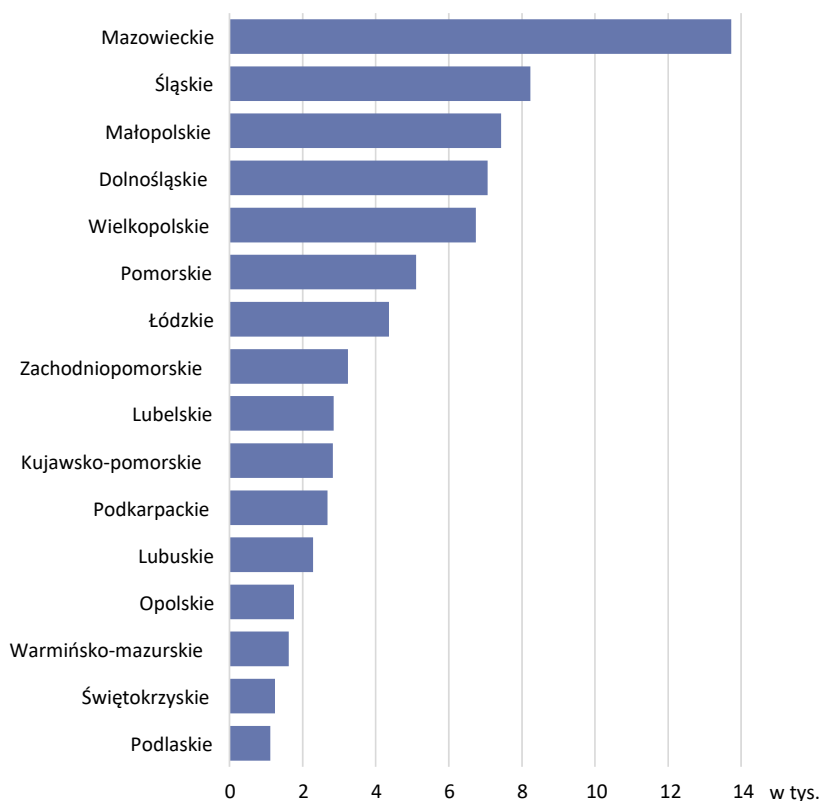
względem na dochód rodziny. Podczas składania wniosku rodzic dziecka decydował o formie wypłaty świadczenia, tj. czy chce otrzymywać świadczenie w wysokości 500,0 zł przez 24 miesiące, czy w wysokości 1000,0 zł przez 12 miesięcy. Obywatele z Ukrainy ubiegający się o RKO¹ składali specjalny wniosek w języku ukraińskim (formularz RKO-U) w formie elektronicznej poprzez Platformę Usług Elektronicznych ZUS.

Do końca 2022 r. obywatele Ukrainy złożyli w Polsce 22,5 tys. elektronicznych wniosków o RKO, z czego wnioskodawcy o adresie zagranicznym stanowili 0,2% (0,1 tys.). Najwięcej wniosków zostało złożonych w województwie mazowieckim – 4,2 tys., co stanowiło 18,9% wszystkich wniosków. Kolejnym pod względem liczby złożonych wniosków było województwo śląskie 2,5 tys. (11,0%) oraz województwo małopolskie – 2,4 tys. (10,5%). Odsetek złożonych wniosków nie przekroczył 2,0% w dwóch województwach: świętokrzyskim i podlaskim (po 1,7%).

W 2022 r. obywatelom z Ukrainy wypłacono w Polsce kapitał opiekuńczy w kwocie 97,2 mln zł. Największą kwotę wypłacono w województwie mazowieckim – 18,4 mln zł, co stanowiło 19,0% wydatków poniesionych w Polsce.

W omawianym okresie obywatelom Ukrainy wypłacono 72,3 tys. kapitałów opiekuńczych. W ogólnej liczbie wypłaconych RKO dominowały wypłaty kapitału w wysokości 1000 zł miesięcznie (92,9% kapitałów wypłaconych w Polsce). Najwięcej kapitałów opiekuńczych w wysokości 1000 zł miesięcznie wypłacono województwie mazowieckim (13,0 tys.) na łączną kwotę 17,9 mln zł. Najmniej kapitałów w tej wysokości wypłacono w województwie świętokrzyskim (1,1 tys.) i podlaskim (1,0 tys.).

Wykres 4. Liczba wypłaconych RKO według województw^a w 2022 r.

a Województwa posortowano od najwyższej wartości do najniższej.

Świadczenie wychowawcze

W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na każde dziecko w wieku do 18 lat przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł, niezależnie od wysokości dochodu na osobę uzyskiwanego w rodzinie.

¹ ZUS – rodzinny kapitał opiekuńczy

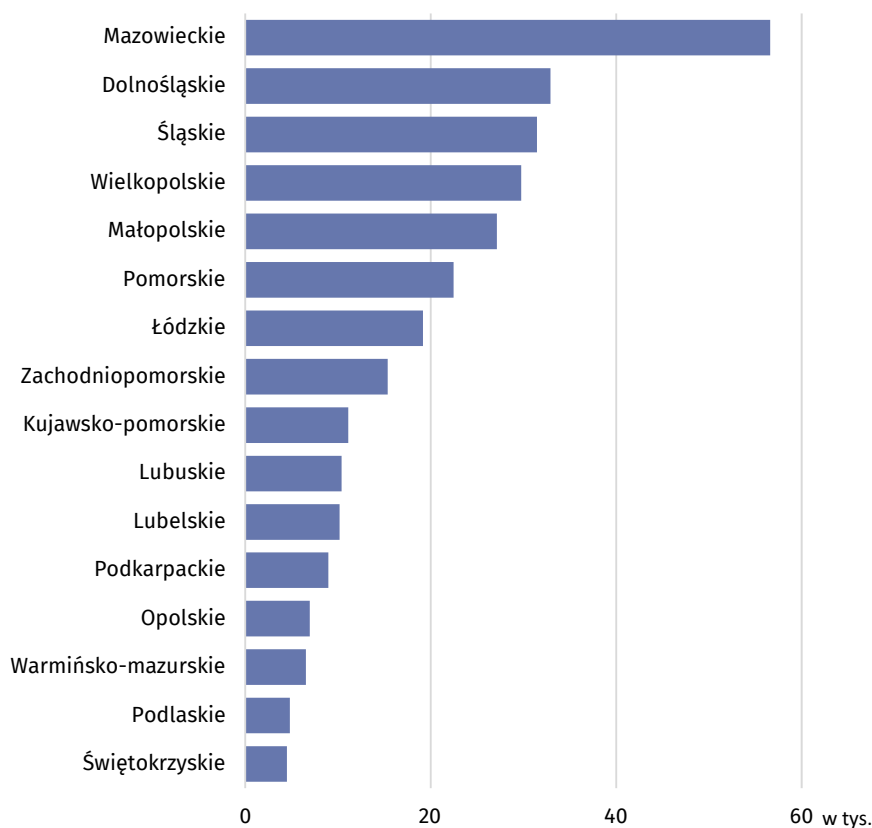
W Polsce obywatele Ukrainy złożyli 22,5 tys. wniosków o RKO

W województwie mazowieckim wypłacono RKO w kwocie 18,4 mln zł, co stanowiło 19,0% wydatków poniesionych na ten cel w Polsce

W 2022 r. wydatki na świadczenie wychowawcze dla obywateli z Ukrainy wyniosła 1737,1 mln zł, z czego wydatki dla wnioskodawców o adresie zagranicznym stanowiły 0,2% (3,6 mln zł). Największą kwotę wypłacono w województwie mazowieckim – 331,6 mln zł, co stanowiło 19,1% wydatków poniesionych przez Polskę. Kolejnymi województwami były dolnośląskie oraz śląskie (po 10,6%) i wielkopolskie (9,7%). Najmniejszą kwotę wypłacono w województwach podlaskim oraz świętokrzyskim (po 1,7%).

Na koniec 2022 r. świadczenie wychowawcze wypłacono na 298,8 tys. dzieci Ukraińskich. Najwyższy odsetek dzieci ukraińskich na które wypłacono świadczenie odnotowano w województwie mazowieckim (18,9%). W województwach: opolskim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim oraz warmińsko-mazurskim udział dzieci pobierających świadczenia nie przekroczył 3,0%.

Wykres 5. Liczba dzieci ukraińskich, którym wypłacono świadczenie wychowawcze według województw^a na koniec 2022 r.

a Województwa posortowano od najwyższej wartości do najniższej. Na wykresie brak przyporządkowania do konkretnego województwa wnioskodawców o adresie zagranicznym (0,5 tys. dzieci).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

W województwie mazowieckim wypłacono świadczenie wychowawcze w kwocie 331,6 mln zł, co stanowiło 19,1% wydatków poniesionych na ten cel w Polsce

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie

Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2021 r.](#)

[Świadczenia na rzecz rodziny w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Świadczenia rodzinne](#)

[Zasiłek pielęgnacyjny](#)